‘a shadow in the sky, a different Muse’
16 december 2018 - 9 april 2019, ‘Mas els Igols’, 60 km ten westen van Barcelona

Twee jaar geleden, in de winter van 2016/2017, verbleef ik 3 maanden als artist-in-residence in Hangar, Barcelona. Ik wilde me bij het maken van mijn werk laten inspireren door de architectuur van de Catalaanse Art Nouveau. (deze proberen te vertalen in mijn werk als een nieuwe vorm of als confrontatie tussen twee- en driedimensionaal. De gelaagdheid ervan inzetten of bijvoorbeeld losse architecturale onderdelen van de architectuur, integreren in mijn werk).
Residerend in een goed atelier, binnen de structuur van Hangar, in de stad Barcelona; de atmosfeer, het licht, de schaduwen. De bomen en de architectuur, dat alles is in mijn werk beland. Uiteindelijk bleek de invloed van de stad Barcelona te groot en heb ik me in het uiteindelijke werk laten inpalmen door de stad en mijn ‘eigen onderzoek verwaarloosd.

Voor de residency in Torrelles de Foix, hoopte ik, door min of meer hetzelfde onderzoek te doen, maar verder weg van Barcelona, dat het me beter zou lukken om bij mijn eigen onderzoek te blijven: het in beeld brengen van een eigen domein. Een fictief universum dat steeds verder indikt en specifieker wordt. Het is het najagen van herinneringen aan locaties uit mijn jeugd, die versleuteld zijn met mijn geheugen. Het zijn geen objectieve herinneringen maar ze zijn en worden beïnvloed door gevoel en stemmingen en zijn nog steeds aan veranderingen onderhevig.
Ik doe dit door middel van tekeningen, wandobjecten en werk-in-situ.

De initiatiefnemers van ‘Mas els Igols’, hebben een mooie artist-in-residence gerealiseerd. Ik had een kleine slaapkamer, deelde een atelier van 40 m2 met één andere kunstenaar en een keuken en huiskamer met meerdere. Het atelier was een mooie hoge ruimte met veel licht. In het atelier stond ook een oergezellige houtkachel. Deze brandende te houden was echter wel een uitdaging….. .Verder was er de huiskat, krekels (vooral heel veel in het atelier) salamandertjes (buiten), heel veel mooie vogels, olijfbomen, oleander struiken en natuurlijk niet te vergeten; de residency is omringd door talrijke wijngaarden. Maar wat ik het allermooiste vond, was de ongelofelijke stilte buiten. Het ontroerde me iedere keer. Dat was toch wel een enorm verschil met mijn verblijf in Barcelona twee jaar geleden. Al snel begonnen de dagen erg op elkaar te lijken. In die zin dat ik niet meer wist of het maandag, vrijdag of dinsdag was. Dat is een erg fijn gevoel. Elke dag was een atelierdag.

Verblijvend op het Spaanse land besefte ik me ook weer hoezeer ik van de avondschemering houd. Een tijdstip op de dag, waar ik me hier op het platteland nog meer bewust van was. (Een ouderwets Nederlands woord voor het is: valavond).
Al snel ontstond het idee dan ook om dit tijdstip een rol te laten spelen in mijn nieuw te maken werk.

In de tweede week van mijn verblijf ben ik naar de ruimte in Barcelona (daar waar uiteindelijk de tentoonstelling zou zijn) wezen kijken.
Mijn werk-in-situ is een onderzoek naar de relatie tussen het verbeelden van de herinnering aan bepaalde locaties uit mijn kindertijd en de ruimte waarin het werk tot stand komt. De verschijningsvorm van het werk wordt mede bepaald door de specifieke kwaliteiten van de ruimte, deze bepalen de mate waarin het werk verweven is met de ruimte. Werk en wand worden wel altijd één geheel. Daardoor krijgt het werk een realiteit die verwant is aan die van de gehele ruimte. Alles gaat logischerwijs in elkaar over, het werk is de ruimte, de ruimte het werk.

Ik maak dan foto’s van de ruimte en neem alle maten op. Met die gegevens ga ik een maquette maken (schaal 1:5 cm) en in die maquette realiseer ik dan het ontwerp voor mijn werk. In deze maquette zie je alle stadia binnen het ontwerpproces voorbij komen.

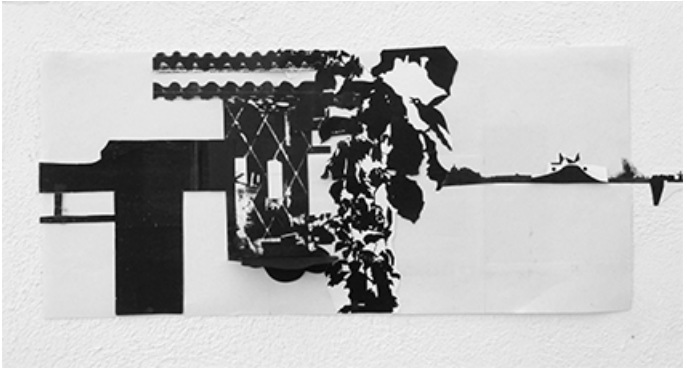
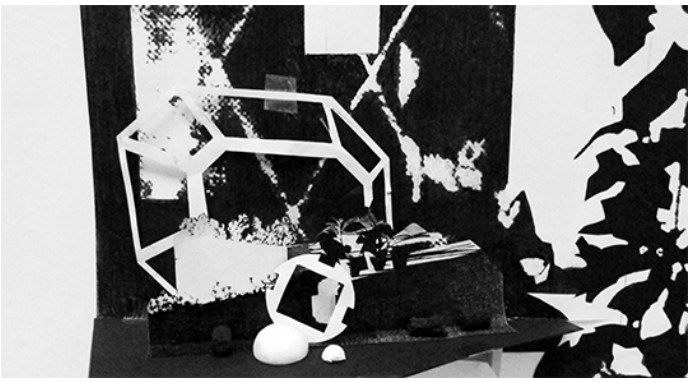
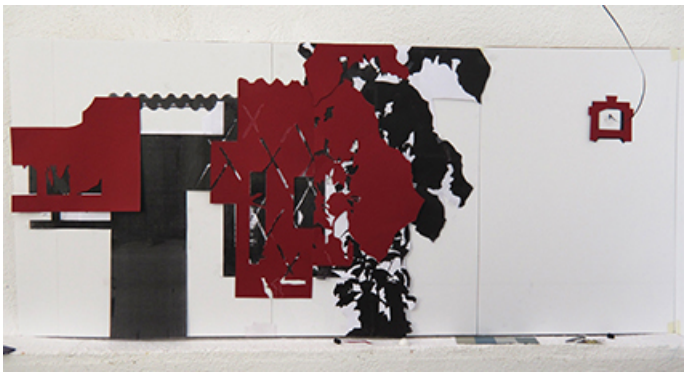

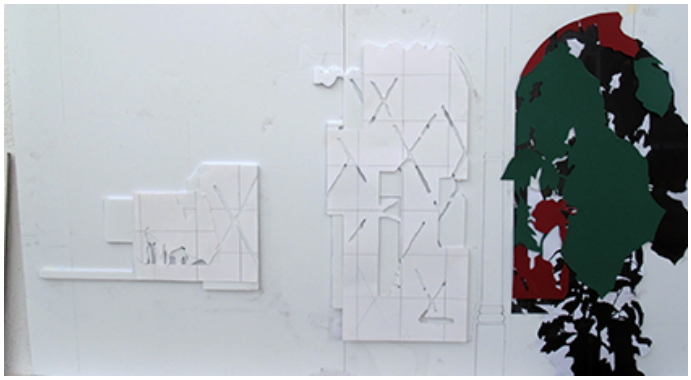

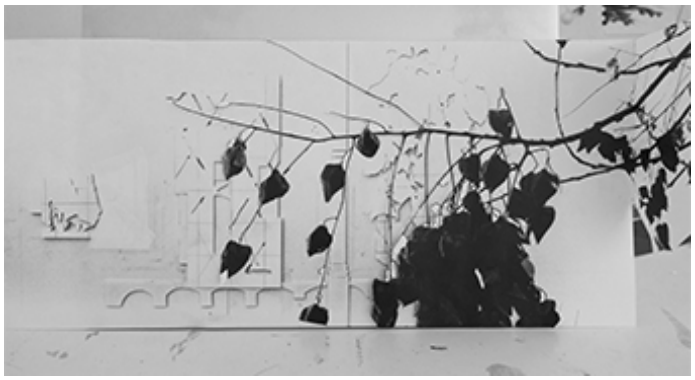

In de ruimte in Barcelona ga ik aan de slag met een enorme wand met ongeveer in het midden hiervan een half ingebouwde pilaar en nog een stuk wand rechts om de hoek van de grote wand. Deze ingebouwde pilaar, die toch wel vrij prominent aanwezig was en samen met andere pilaren het karakter van de ruimte bepaald, had ik in eerste instantie genegeerd. Maar bij een volgend bezoek aan mijn toekomstige expositieruimte in Barcelona bleek dit natuurlijk uiteindelijk geen optie. Dat is ook niet mijn werkwijze.

Daarna is het werk dan ook helemaal gekanteld. In plaats van het negeren van de ingebouwde pilaar kreeg deze nu een prominente plek binnen mijn werk.
Zoals de pilaar uit de ruimte van de muur naar voren komt zo zal ook mijn werk uit de muur naar voren komen. Dit idee kreeg langzaam vorm in de maquette.
Witte laag na witte laag, zal mijn werk verder de ruimte in komen. De muur zelf wordt wederom onderdeel van het werk, alsof krachten aan de andere zijde van de wand het beeld naar voren duwen. Traag maar zeker. Geïntegreerd met de architectuur zal het werk zich geleidelijk onthullen en wordt het een onderdeel van de ruimte. Schaduwen met witten en lichtgrijze tinten vullen de galerie. Naarmate de tijd verstrijkt, wordt de aanwezigheid van het werk intenser en neemt het bezit van de ruimte. Omdat ik al heel lang een schaduw aan mijn werk wil toevoegen besluit ik dat nu te onderzoeken. In plaats van hele donkere kleuren te gebruiken om de avondschemering te suggereren is het nu een ochtendgloren geworden. Het moment dat alles langzaam tot leven komt.

Toen de maquette klaar was en het nog 2 weken was tot aan de tentoonstelling, ben ik vertrokken naar Barcelona om van daaruit dagelijks in de galerieruimte aan het werk te gaan. (2 weken op en neer reizen vanuit Torrelles de Foix naar Barcelona, was gezien de lange reistijd geen optie). De galerieruimte werd mijn tijdelijke habitat tot aan de opening van de tentoonstelling.

Hieronder wat foto’s van hoe het werk er uiteindelijk uit zag:

Ik ben erg tevreden met het werk, *een paar notities;*

* De pilaar in de wand maar ook de andere aanwezige pilaren in de ruimte, zijn uiteindelijk geïntegreerd in mijn werk.

* Het werk is opgebouwd uit meerdere lagen, (dit is een nieuwe beeldende oplossing in mijn werk) het linkergedeelte bestaat uit 2 lagen, het rechtergedeelte zelfs uit 3 lagen.

* Zelfs het stopcontact links van de pilaar, maakt helemaal deel uit van het werk.

* In het rechtergedeelte is deels dezelfde structuur opgenomen als in het linker gedeelte, dit zorgt voor samenhang tussen de beide delen.

* Alle lagen hebben dezelfde kleur wit als de muur .

* De lichtgrijze schaduwvorm bindt uiteindelijk alles, ook de ruimte en mijn werk. En alhoewel het een vrij klassieke schaduw is, is het met alle pilaren die in de ruimte aanwezig zijn toch goed.

De architectuur uit de periode van de Catalaanse Art Nouveau is ondertussen dus een heuse 'inwoner' in mijn werk geworden. Maar de keuze voor gebruikte structuren en de gebruikte vormen komt duidelijk voort uit mijn eigen beeldtaal. Het is een goede mix geworden; de ruimte, de architectuur van de stad en mijn eigen beeldtaal zijn een symbiotische relatie aangegaan. De schaduwvorm in dit werk suggereert heel veel extra fysieke ruimte, dat wil ik graag verder onderzoeken. Ook de gelaagdheid in dit nieuwe werk vraagt om nader onderzoek. De volgende tentoonstellingen die op stapel staan, in Utrecht en Gouda lenen zich daar goed voor.

Tja, na bijna 4 maanden compleet ondergedompeld te zijn in mijn werk ben ik nu terug in Utrecht. In Spanje verkeerde ik temidden van andere kunstenaars maar tegelijkertijd ook in een vreemdsoortig zelfgekozen isolement. Al mijn zintuigen stonden op scherp in die nieuwe omgeving, ontkoppeld van hetgeen vertrouwd is. Mijn waarneming werd op een andere manier aangesproken en daarmee doorbrak ik mijn eigen, routineuze beeldende gewoonten, er was ruimte voor experiment.

Hoe houd ik hier, terug in Utrecht, die enorme concentratie vast? Hier zijn weer de verplichtingen met als gevolg minder ateliertijd. Daar was niets, geen planten - geen post - geen vrienden - geen familie , - daar was alleen mijn werk en ik……..

Carien Vugts, mei 2019